

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 99

číslo: 19

12. května 2019

Cena: 8 Kč

Víkendový pobyt pro české a německé děti v klášteře v Teplé

„DĚTI, UMĚNÍ A KLÁŠTER“

24. - 26. května 2019

Evangelická lutherská církev ve Weidenu, Farní sbor ČCE v Aši a NO CČSH v Mariánských Lázních organizují pro české a německé děti pobyt v klášteře Teplá. Program je pro děti ve věku 8-14 let. Přijed' a prožij společně s německými dětmi víkend plný her, vzájemného seznamování a výtvarného umění.

Znalost německého jazyka není podmínkou, tlumočníci zajištěni! Kontakt pro zájemce a další informace na adrese: Zuzana Kalenská, Boženy Němcové 5, 353 01 Mariánské Lázně, tel.: 601 154 724, email: zuzana.kalenska@raz-dva.cz.

Mezinárodní vědecká konference

Teorie sociální paměti a její koncepty posmrtného života v raném judaismu a křesťanství

16. - 17. květen 2019

Čtvrtek, 16. května - HTF UK (Pacovská 350/4, Praha 4)

Moderátoři: Thomas R. Hatina / Sandra Huebenthalová

10:00 Zahájení, uvedení do tématu konference (Thomas R. Hatina)

I. Posmrtný život od starověkého Egypta a Izraele k ranému judaismu

10:15 - 10:45 Jiří Janák - Vážení srdce: Staroegyptský soud nad mrtvými a jeho pozdější vývoj

10:45 - 11:15 Craig Broyles - Noční mūra Šeolu a hraniční vzpomínky jahvismu

11:30 - 12:00 Dávid Cielontko - Vzpomínka na Eleazara: Smrt a posmrtný život makabejského mučedníka

II. Posmrtný život v raném křesťanství - A

14:00 - 14:30 Sandra Huebenthalová - Dodatečné poznámky k nedokončené symfonii: Vzkříšení a posmrtný život podle Marka

14:30 - 15:00 Thomas R. Hatina - Když svatí pochodují: Připomínka odplaty a ospravedlnění u Mt 27,52-53

15:15 - 15:45 Torsten Jantsch - Koncept posmrtného života ve Skutcích Lukášových ve světle L 24,39-43 a Sk 7,55-60

15:45 - 16:15 Kyle Parsons - Od Římanů ke Koloským: Hledání smyslu v protichůdných pojetích vzkříšení

16:15 - 16:45 František Ábel - Anamnestická rétorika eucharistické tradice reflektované v 1 K 11,24-25: Její význam a role v perspektivě posmrtných koncepcí

Pátek, 17. května - Profesní dům (Malostranské náměstí 2/25, Praha 1)

Moderátoři: Sandra Huebenthalová / Thomas R. Hatina

9:55 Přivítání účastníků konference

II. Posmrtný život v raném křesťanství - B

10:00 - 10:30 Tobias Nicklas - Zjevení Petrovo a jeho krajina vzpomínek z jiného světa

10:30 - 11:00 Christian Handschuh - Rozšířená vzpomínka? Passio Perpetuae et Felicitatis jako „Exempla fidei“

11:00 - 11:30 Jiří Lukeš - Apokryfní skutky Pavla a Tekly - sexuální asketismus jako podmínka věčného života

III. Hermeneutika a paměť

11:45 - 12:15 Petr Pokorný - Teorie sociální paměti a Formgeschichte

12:15 - 12:45 Zeba Crook - Kritika formy vs. teorie paměti k tématu víra ve vzkříšení

14:00 - 14:30 Jan Payne - Program pro hermeneutiky - Rozumět minulosti znamená pochopit, jak se ti, kteří odešli, přiblížili své budoucnosti

14:30 - 15:00 Lukáš Nikl - Potenciál a limity přístupů sociální paměti v biblických studiích

15:00 Závěrečná diskuse

Tomas Merton: Sedmistupňová hora

„Bylo by dost pyšné myslet si, že naše modlitby nesmějí být prosbami za vlastní potřeby: vždyť by to nebylo nic jiného než nenápadný způsob, jak se dostat na stejnou rovinu jako Bůh - předstírat, že nemáme žádné potřeby, jako bychom nebyli tvorové závislí na Bohu a z jeho vůle také závislí na hmotných věcech.“

Aiša byla provdána v patnácti letech a má také tříletého syna. Je pro ni velmi těžké uživit svou rodinu.

CREDIT: Josh Estey/CARE

Být matkou je požehnání, ale je to i zápas

Je horký, písčité den, když dorazíme do malé nigerské vesnice na okraji polopouště Sahel v západní Africe. Na tento region již několik let těžce dopadají změny klimatu a situace se stále zhoršuje. Na jaře a v létě panuje extrémní sucho. Tradiční plodiny se zde již nedají pěstovat; je nutné hledat nové, odolnější. Extrémnější je rok od roku i období dešťů. Plodiny se topí, hnují nebo jsou odplaveny přívaly vody. Za poslední dva roky bylo deště málo, v loňském roce naopak příliš a způsobil záplavy. Život zde se stává těžším a těžším. Ve vesnici se setkáváme s Aišou, dvacetiletou matkou dvou dětí, a její dcerou Fatimou. Jsou součástí komunitního programu CARE působícího v regionu. Program učí matky děti ohrožených podvýživou, jak připravit potraviny bohatší na živiny i s omezenými zdroji a možnostmi, které zde panují. Klimatické změny a s nimi spojené konflikty způsobují nedostatečný přístup ke zdrojům obživy. Tradiční způsoby obživy – zemědělství, rybařství a další jsou často pozastaveny. Možnost důstojného života se tak pro místní obyvatele snižuje a celé rodiny upadají do chudoby. Nejvíce jsou postiženy ženy a děti. Lidé opouštějí své domovy a v zemi se tak pohybuje mnoho uprchlíků z Nigeru, ale i ze sousedních států.

CARE Česká republika se zde snaží pomoci. Působíme v regionu Diffa na jihu Nigeru, kde přebývá množství obětí ozbrojených konfliktů. Zaměřujeme se na přístup k základní zdravotní péči prostřednictvím podpory zdravotních center. Speciální pozornost je věnována ženám a jejich reprodukčnímu zdraví. Zde v subsaharské Africe umírá každá 16. žena v důsledku těhotenství a porodu. Také se věnujeme osvětě o viru HIV. S konflikty je totiž spojeno sexuální násilí či prostituce za účelem přežití. Do

roku 2020 pomůžeme 100 milionům žen a dívek uplatnit svá práva na sexuální, reprodukční a mateřské zdraví a život bez násilí. Učíme místní komunity hospodařit s finančními zdroji a podporujeme vzdělávání a start podnikání zejména žen a mladých lidí, kteří se jinak stávají terčem náborářů teroristických skupin. Nasporené peníze mohou lidé investovat například do nákupu osiva či vybavení pro malý podnik. Tak posilujeme jejich soběstačnost. Zde prezentované projekty CARE Česká republika jsou realizovány za finanční podpory Ministerstva vnitra České republiky/Pomoc na místě a programu MEDEVAC a zároveň za finančního přispění českých dárců.

Niger je jeden z nejhudších států světa. Právě teď zde potřebuje humanitární pomoc 2,3 milionů lidí, z toho 1,26 milionů dětí. 380 000 dětí je v akutním ohrožení života podvýživou. Osm ze sta narozených dětí se nedožije věku pěti let.

CARE je jednou z nejvýznamnějších mezinárodních humanitárních organizací. Po celém světě zachraňuje životy, podílí se na odstraňování chudoby a zasazuje se o genderovou rovnost. Zaměřuje se na ty nejzranitelnější, zejména ženy a děti. Organizace byla založena v roce 1945 v USA, kdy začala posílat první balíky s potravinovou pomocí do válkou postižené Evropy. Jen Československu poskytla CARE v letech 1946–1950 pomoc v hodnotě 32,8 milionů korun. Dnes se můžeme zapojit také my a podat pomocnou ruku těm, kteří jsou v nouzi nyní. Pobočka CARE Česká republika byla založena v roce 2007. I díky laskavosti českých dárců podpořila CARE v roce 2018 více než 56 milionů lidí v 95 zemích světa. Děkujeme, že pomáháte s námi na www.balikipomoci.cz. Lucie Berg

Vliv české reformace na politickou kulturu

Položme si otázku, v jaké míře ideje a projevy české reformace vstupují dnes do politického života a obzoru naší současnosti. Mohli bychom říci, že spíše nepřímě. Přitom Tomáš G. Masaryk se na českou reformaci přímo odvolával a inspiroval se z ní v zápase o samostatný demokratický stát.

Husitské motivy rezonovaly v dobách ohrožení naší národní a státní suverenity ve 20. století. Ideologickým zploštěním a preferováním některých sociálních a bojových prvků v časech komunistické totality se husitství v očích mnohých stalo předmětem jisté nedůvěry. Navzdory tomu postavy jako Jan Hus nebo Jan Amos Komenský si udržely i po roce 1989 kladné hodnocení

a sympatie, jak bylo možné sledovat v letech jejich výročí – v roce 2015, kdy bylo připomínané 600. výročí upálení Mistra Jana Husa, a v roce 1992 při 400. výročí narození Jana Amose Komenského.

Husitství bylo určováno zřetelem biblickým a křesťanským, ale současně s náboženskou motivací a idejemi bylo

Pokračování na str. 3

Monodisticha Daniela Czepka

Dřív, nežli nebe jest a dokud země není,
již se mnou vstupuje Bůh v Kristu ve spojení.

Vše z Boha, v Bohu jest, On jsoucno všeho nese,
a kdyby ustal, zem i nebe rozpadne se.

Věz, nikdo není blíž té vznešenosti Boží
než ten, kdo spočívá jí dole na podnoží.

Vstup za svou duši: tam je možno pochopiti,
že co má v obrazu, to Tvůrce ve svém bytí.

Nech tady, co je tvé, když k nebi chceš se brát;
věz, to, co není všech, zde musíš zanechat.

Ty hledáš Boha? Vždyť ho blíž než sebe máš!
Věz, že svým hledáním ho jenom zakrýváš!

Kdo umí hledět, těm je Bůh co věčný den;
a věčná noc je těm, jimž Bůh je neviděn.

K svátku matek

Svátek matek slavíme v nejkrásnější roční době, v měsíci máji, kdy příroda přímo hýří všemi kouzelnými krásami. Lze v tom spatřovati významný symbol, neboť údobí života člověka, kdy zaplaven je kouzlem matčiny něhy a péče, je skutečným májím bohatým květy té nejčistší, nejvznešenější a nehlubší lásky mateřské. Všechny křesťanské církve dosud marně usilovaly o vyplnění velkého Ježíšova odkazu lásky. Za 2 000 let nepodařilo se jim odstraniti se světa sobectví, jež je v lidstvu tak zakořeněno a jimž si lidé proměňují vzájemné soužití v peklo. Ale přece vidíme, že zatímco na jedné straně sobeckou láskou si ubližují jednotlivci i celé jednotky - národové, stavy, církve - již dávno v nejprvnějších dobách života na této zemi byl v lidských srdcích cit té nejčistší lásky, prosté všeho sobectví... Této lásce žádnou matku nikdy nikdo neučil, vyrostla sama v jejím srdci, když do náruče brala své dítě, jemuž dala život.

Jak lidstvo těžko uskutečňuje Kristův základní mravní příkaz „Milovati budeš bližního svého jako sebe samého“. A matka - ta dovede milovati dítě své víc než sebe... Kolik probdí často matka nocí, když život je těžký, starosti dolehnou a ona by ráda svým dětem opatřila vše, po čem touží, aby v ničem necitily újmu proti dětem druhým. Matka dovede pro své dítě vše obětovati... Je to láska tak hluboká, že prorok starozákonní, který chce vyjádřiti lásku Hospodinovu, nedovede to učiniti jinak než přirovnáním: „Tak jako matka těší, tak já vás těšiti budu. Zdalíž může matka zapomenouti nad nemluvnátkem svým?“

Úryvek z článku Olgy Peškové-Kounovské z ČZ 19/1939

Z kazatelského plánu

3. neděle po Velikonocích

Jásaj Bohu, celá země. Pějte chvály k slávě jeho jména. Jeho slávu šířte chvalozpěvem. Aleluja! (Žalm 66,1)

První čtení: Skutky 9,36-43

Tužby velikonoční:

2. Abychom všichni byli posvěceni ke kněžskému poslání pokoje s Bohem i lidmi, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom se přihlásili poslušnou a obětavou vírou do služeb Krista vzkříšeného, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, bloudícím ukazuješ světlo pravdy, aby se mohli navrátit na cestu spravedlnosti a pokoje. Prosíme tě, dopřej všem, kdo vyznávají křesťanskou víru, aby se podle ní řídili v každodenním životě! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Zjevení 7,9-17

Evangelium: Jan 10,22-30

Verš k obětování: Žalm 23,1

Verše k požehnání: Jan 10,27-28

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, dej, ať svátost chleba a kalicha přijímáme s náležitou úctou a pravou vírou, abychom byli občerstveni na duchu a posílení na těle! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 19, 60, 65, 79, 188, 189, 190

Vzpomínky na rodiče

Milá a vážená redakce Českého zápasu, sestry a bratři v Kristu, přijměte srdečné pozdravy z Moravy od všech sester a bratří z náboženské obce Pěčín u Prostějova. Bliží se den matek, a protože se píše a mluví o svátku otců, posílám dva prožitě příběhy ze svého života. Jeden jako vzpomínku na naši maminku a ten druhý, který znají i lidé z naší vesnice, je vzpomínkou na našeho tatínka...

Vaše sestra v Kristu Mája Dosedělová

Matičce

Važ si těch krásných časů, važ si těch krásných chvil, když máš komu říci, když máš na koho zavolat „mámo, maminko, mám tě ráda, mám tě rád.“ Když první slůvka, první krůčky matička nás učila, pohledem hladívala, úsměvem těšila... každou ránu láskou ovázala, každou slzu z očí osušila, když červenou mašli do vlasů zaplétala, písničky přitom zpívala: o Bohu na nebi, o zemi české, milované, o potůčku, jenž vine se krajinou i naší rodnou dědinou, dodnes si zpívá tu prastarou píseň svou... kde břehy olše zdobí, vysoké topoly ve větru šumí a akáty bílé a šípkové keře rozkvétají. Tam jsme s matičkou ruku v ruce sedávaly... Ze žlutých kvítků pampelišek matička věneček pro mě uvila. A já? Vonné fialky jsem pro ni trhala, do úhledné kytičky stéblem trávy svázané jí podala. A matička má zlatá? Moje vlasy plavé červenou pentlí pohládila, uvitým věnečkem z lučního kvítí příkrásliha. Dnes modlitba na rtech a v srdci vzpomínka zůstává na bytost nejdražší, již byla maminka.

Vzpomínka na domov ke dni otců – vyznání

Odkud slyšet je radostný dětský smích, tatínkův i mamčin hlas, tam šťastný je domov – a takový býval i domov náš. Moje dávné vzpomínky váží se na moje dětství, kam se s přibývajícimi roky tak ráda vracívám. Náš rodný domek u cesty vždy skromný býval – co lásky bylo v něm, to ví jen Pán Bůh sám. Podnes stojí tam. S rodiči a třemi bratříčky žili jsme v radosti.

V prostorné světnici u modrých kachlových kamen jsme vedle sebe sedávali jako ty vlaštovky na drátě, když chystali se k odletu. Naši rodiče a my děti, věčně hladový čtyřlístek – tři moji bráškové a já.

Nejmenší tatínkovo děvčátko, tak mi říkával. Vidím to, jako by to bylo dnes. Maminka na plotně brambory s kmínem uvaří, na talíř šest hromádek rozdělí. Každý z nás ke svému místu se postaví, křížkem požehná a modlitbu k nebi posílá. Po večeři tatínek všude pozhasíná a černá hodinka nastává. Tak jsme jí říkali a moc se na ni těšili. Tatínek se našim vypravěčem stal. Zprvu pohádek, později skutečných životních příběhů. Na kolenou nás houpával a lásce k vlastní učival. K rodné zemi české, milované, jež měla být pluhu oraná, zrnem osívaná – byla však krví otců našich kropena, abyste vy, děti, mohly v míru žít. Tato slova na paměti mějte – nám často připomínal.

Nejmutnější jeho vzpomínka byla z dětství – když maminku svoji pochovali a sami s otcem vyrůstali – čtyři děti, on nejmenší, osmiletý. Tehdy se jeho oči slzou zarosily a já, nejmladší jeho děvčátko, jsem svými dětskými ručkami tatínkovu šíji objala a do ucha šeptala: Táto, jak šťastna jsem, že tebe i matičku svoji mám... Teprve po těch slovech vrátil se z daleké cesty vzpomínání opět k nám a v jeho očích zářila dvě světla, jako dvě hvězdy na nebi. Objal mě svými upracovanými rukama a já v jeho náruči šťastna usínala.

Dnes modlitba na rtech, v srdci vzpomínka zůstává.

Nad Písmem

Saule, můj bratře...

Jméno učedníka Ananiáše znamená v původním tvaru „Hospodin jednal/bude jednat milostivě“.

Milostivě? Z hlediska tohoto damašského učedníka to Boží jednání vypadalo naprosto jinak. Co je milostivého na tom muset vyjít vstříc úhlavnímu nepříteli, pověřenému k zatýkání? Co je milostivého na požadavku vydat se všanc? A přece je Ananiášovo jméno jakoby předznamenáním celého příběhu apoštola, který se stal zvěstovatelem Krista ve velké části Středomoří.

Způsob, jakým jednal Bůh v životě zbožně horlivého Saula, byl skutečně plný milosti. Ano, ta horlivost ve zbožnosti, která míní pro Boha vykonat vše a ze všech sil, se někdy slepě mýlí. Saula dovedla před bránu Damašku. A tam ho zastavil Kristus. Boží jednání přesahuje naše možnosti pochopit je. Vždyť ve zkratce by se dalo říci, že obráceného Saula Boží milost provedla namáhavým životem plným nástrah a dovedla do Říma až k mučednické smrti. A přece by tu milost Pavel nevyměnil za nic na světě.

Nic z toho Ananiáš nemohl ani tušit. Věděl jen jedno: od toho křesťanobijce Saula se nic dobrého nedalo čekat. Bůh však Ananiáše oslovil a vyzval k nepochopitelnému jednání. A on poslechl. Vyšel vstříc svému nepříteli a s vědomím, že jedná v Božím pověření, jej oslovil „Saule, můj bratře...“ A stal se spolu s ostatními damašskými křes-

ťany jeho ochráncem a hostitelem. Ježíšovi učedníci, jak je líčí Jan v evangeliu, se po velikonočních událostech vrátili zpět do svých domovů, ke svému řemeslu. Jak bude dál vypadat jejich – v základech převrácený – život, netušili. Vrátili se k tomu, co znali, z čeho vyšli za Ježíšem. Avšak i sem a znovu zasahuje Boží milost: V ranním šeru se jich kdosi na břehu ptá, zda mají něco k jídlu. A pak jim doporučí pokusit se znovu rozhodit síť a napravit předchozí, tak neúspěšný lov. A pak je zve ke společnému jídlu kolem ohně.

Kdo v neznámém rozezná Vzkříšeného? Nakonec u společného jídla všichni. První ovšem ten, kdo k němu měl srdcem nejbliž. Ano, správně vidíme jen srdcem. A právě na to, má-li už ten způsob vidění, se Kristus ptá Petra, než mu svěří úkol.

Miluješ mne? – zní ta otázka. Rozlišíš v příšeří doby v druhém člověku toho, kdo na tebe klade Boží nárok? Kdo tě potřebuje? Kdo bez tebe zahyne? Budeš pro něj

ochoten jít i tam, kam se ti nechce? Dělat to, co se ti nechce, čeho se bojíš? Poslechnout Boží vůli a třeba se vydat všanc, nepříteli světa navzdory? Ujmout se láskyplně i nepříteli s důvěrou, že Bůh s ním koná svou práci?

Vede se nám dobře a lekáme se všeho, co by změnilo, na co jsme si zvykli: dostatek, pohodlí, jistoty. Lekáme se právem, protože žijeme v době přelomu. Všechno bude jinak. Jenže ulekanost je slepá ulička. Miluješ mne? - je otázka kladená Ježíšem každému z nás. Jaké věci se budou dít okolo nás, do jaké hloubky pronikne Boží vůle a jak zasáhne životy ostatních, to záleží na naší pohotovosti vidět v záři Boží milosti vše kolem sebe.

Hospodin jednal a bude jednat milostivě. My, kteří mu náležíme, bychom i v šeru zneklidňujících událostí měli umět postřehnout blízkost a milost Vzkříšeného. Odpovědět na jeho nárok a nebát se vyjít budoucnosti vstříc. Bůh sám pak bude jednat.

Jana Wienerová

Pane Ježíši Kriste,

jakkoli bychom tě rádi potkali tváří v tvář a míníme, že bys nám tak změnil život, často nám stojíš nablízku.

Na místech a ve chvílích, kdy to nečekáme.

Ty ale čekáš, zveš nás k sobě v podobě jiných lidí, žádáš, abychom tě poznali srdcem a připojili se k tobě. Prosíme, učiň nás vnímavými, učiň církev vnímavou pro to, co žádáš, abychom udělali pro svět okolo sebe. Amen.

Vliv české reformace ...

Dokončení ze str. 1
těsně spjata se zájmy národnostními, sociálními i politickými. Na politický dosah české reformace, ale i světové, se zaměřují práce Viléma Herolda, Jaroslava Boubína a Martina Wernische ve druhém svazku Dějin politického myšlení vydaném v roce 2011. Pokusme se naznačit některé motivy a myšlenky, jejichž náboženský základ a východisko má zřejmý dosah a důsledky i pro politický život. Tím prvním je úsilí o svobodu slova a kritická otevřenost. Tento charakteristický znak souvisí s rozvojem kazatelství, ve kterém husitské Čechy rozhodně nezaostávaly za ostatní Evropou, ale v mnohém ji naopak předehly. Kázání bylo ve středověku nástrojem masové komunikace. Reformní kazatelé, užívající mateřskou řeč, jako Konrád Waldhauser, Milíč z Kroměříže, Jan Hus, Jan Rokycana a další, při morální aktualizaci biblického textu otevřeně kritizovali nejen středověkou církev a její představitele, kteří se vzdělali od ideálu prvotní církve, ale i společnost. Otevřená kritika a pojmenování negativních společenských jevů je nutným a důležitým předpokladem reformy, nápravy a obnovy.

Se svobodou slova souvisí svoboda názoru a vedení diskuse. Tato názorová svobodná diskuse se rodí v prostředí středověké univerzity. Následně se pak přenášela do církve a společnosti. Nositeli této svobody myšlení, názoru a diskuse jsou představitelé reformního směru na pražské univerzitě jako Jan Hus, Jeroným Pražský a Jakoubek ze Stříbra. Hus se ohradil proti pálení knih spisem, v němž hájí stanovisko, že i knihy kacířů se mají číst. Oproti autoritativně nařizujícímu církevnímu magisteriu v římské církvi byl v utrakvistu otevřen větší prostor pro diskusi. Svobodnější diskusi o náboženských otázkách zaručovaly čtyři pražské artikuly, Soudec chebský z r. 1432 a kompakťata z r. 1436.

Dalším z charakteristických rysů české reformace jsou vyšší etické nároky na nositele úřadů. Ve spise O svatokupectví Hus říká: „Úřad člověka svatým nečiní.“ Hus v přítomnosti krále Zikmunda na kostnickém koncilu řekl přítěžující výrok, že ani král není králem před Bohem, je-li ve smrtelném hříchu. Na pozadí tohoto výroku je Viklefovo učení – tzv. teorie dominia. Z pozice katolické církve se k tomuto problematickému tématu později vyjadřoval Hilarius Litoměřický, podle kterého autorita církevních a světských hodnostářů není závislá na případných nedostatcích nositelů těchto úřadů. Úřad nezáleží na životě, ale na moci. Podle kritického pohledu katolického představitele by toto husitské pojetí přineslo ve svém důsledku zhroutení společenské hierarchie a vedlo by k chaosu a anarchii. Ve světové reformaci bylo v konfesích, v návaznosti na církevního otce Augustina, v případě služebníků slova a svátosti zdůrazněno, že není rozhodující morální kvalita, neboť slovo a svátosti platí, i kdyby je vysluhovali zlí a nehodní služebníci. V České konfesi je v souladu s učením světové reformace také řečeno,

že morální kvality nejsou rozhodující, s odkazem na Matoušovo evangelium 23,2, ale přesto je v následujícím odstavci doplněno, že na ně má být dbáno. Na rozdíl od luteránů zastávali utrakvisté mravní aktivismus.

V důrazu na přijímání svátostí pod obojí způsobou byla setřena hranice mezi duchovními a laiky. V zavedení této liturgické praxe je spatřován silný demokratický prvek. Zdrojem je biblické a prvokřesťanské pojetí církve, ve kterém je jen jediný Mistr a všichni jsou navzájem bratřími (Mt 23,8) a ztrácejí se rozdíly mezi lidmi (Ga 3,28; Jk 2,1). Tento motiv vzájemnosti, solidarity a bratrství je spatřován jako navazovací bod pro křesťanskou podporu demokracie.

V husitství se většinou kladně hodnotil radikální směr – táborství, oproti umírněným pražanům. Nový pohled na většinový utrakvistismus a jeho specifickou identitu i jeho rehabilitaci nabízí badatel Zdeněk David v knize „Nalezení střední cesty“. Tento umírněný směr představuje v náboženských a politických konfliktech hledání cesty dohody a smíru. Může to být viděno jako slabost, ale je to v určitém případě i přednost. U utrakvistů byla také odmítnuta pejorativní mluva v náboženských diskusích na rozdíl od Martina Luthera, který se o svých protivnících vyjadřoval velmi drsně. Utrakvisté se projevovali umírněnějším a smířlivějším vyjadřováním, jak to bylo zakotveno v kompakťatech z roku 1436 a v Kutnohorském míru z roku 1485. Zřejmě to bylo i z poučení se z ostrých sporů polemik a hádek, které husitství od počátku provázely.

V české reformaci dochází k relativizaci politické moci, neboť se zde vyskytuje kategorie Božího zákona. Tento Boží zákon, s nímž se setkáváme již u Mistra Jana Husa, je normou pro postoje nejen k církevní autoritě, ale i k politické moci. Můžeme zde vidět určitou obdobu přístupu, jako tomu bylo v raném křesťanství. Světské autority jsou křesťany rané církve respektovány, ale nenáleží jim absolutní poslušnost. Do radikálních důsledků domýšlí tuto relativizaci politické moci, která se nemá směřovat s církví Kristovou, Petr Chelčický.

V české reformaci je jedním z charakteristických rysů ocenění laiků a jejich vzdělávání. Rozvíjení všeobecného vzdělání bylo rozhodujícím prvkem pro českou reformaci a husitství. Příkladem šíření vzdělanosti mezi laiky v mateřském jazyce je Tomáš Štítý ze Štítného a Petr Chelčický, kteří se ve svých spisech věnují náboženským a teologickým tématům. Vzdělávání bylo rozvíjeno nejen v utrakvistu v jeho školní soustavě, ale i v Jednotě bratrské, která jej původně odmítala. Vzdělání lidí jsou schopni odpovědně rozhodovat o záležitostech obce. Předpokladem demokracie jsou vzdělání lidé, proto i Masaryk kladl důraz na rozvíjení vzdělání občanů svobodného demokratického státu.

Ještě jeden rys české reformace uvedeme. A tím je zřetel k celku. Čechy se svým specifickým náboženským vývojem v 15. století ocitly v izolaci

Masarykovo okénko

Tomáš (Garrigue) Masaryk, v lůně vesnického života a katolické zbožnosti

Na panském sídle v Čejkovicích bydlel Tomáš s rodiči Terezií a Jozefem od svých sedmi let. Zvlněná krajina posetá vinohrady a stromovými. Přízemní domek se třemi malými světničkami nedaleko starého zámku. Škola! Chatrná přízemní budova s bytem pro rektora a učitele, který neposedné děti pravidelně vyplácel lískovkou. A pohlavky nešetřil ani jinak dětmi oblíbený kaplan František Satora. Vnímavý, zbožný, a přesto živý chlapec Tomáš propadl životu, který byl plný her a dobrodružných výletů po okolí, např. k Mutěnicům, kde se na místě válkou dávno zničené dědiny objevovali ohniví muži a strašidelná zvířata. Kluci hledali zapomenuté poklady v rozvalinách rozpadlých studní, u rybníka zvaného Šatrapský číhal na hastrmana. Svou mladistvou sílu kluci poměřovali v běhu, v neškodných rvačkách (zejména kluci z Čejkovic proti výrostkům z nedaleké Čejče!), ve stání na hlavě, v lámání koles, lezení na stromech, chozením na chůdách či trefováním kamene na malý cíl. Oblíbený byl mezi chlupci ten, kdo dokázal vyrobit špačka, blechy, pátku, luk a šípy, hadrový míč, uměl u potoka sestavit větrníček či vodní mlýn, chytil raka do ruky, rozdělal ohniček, vytloukl si z vrbového proutí píšťalku a z třesňového dřeva vyřezal klarinet, v zimě sáňkoval a neutekl z „koulovačky“. A kdo by chodil v době pomalu tajícího ledu a sněhu venku v botách, ten by byl považován za rozmazleného, přecitlivělého nebo snobského slabocha. Jen v neděli musely všechny děti, kluci i holky, poslušně do kostelní lavice. Šest dní lidé tvrdě dřeli, až v neděli přišel čas odpočinku, klidu, čistoty, vzájemné vesnické pospolitosti. Jen kluci se občas poprali o to, kdo může „zvonit na mši“. Jinak byli všichni nastrojeni, zbožně klekali při latinské mši, jejímuž jazyku rozuměl jen kněz a snad jeho kaplan. Varhany rozněcovaly duši převážně prostých lidí. A co teprve, když neděle byla obzvláště slavnostní, např. Květná. Tři dny zvonění zvonů, ráno i večer, kluci

běhají po dědině a rachotí klapáčkami, chodí se s mrskačkami, které si upletli z mladého vrbového proutí, dívky rozdávají malovaná vajíčka. Jak věřili lidé, oslava Velikonoc jen uspišila definitivní vítězství jara. A tak v květnu chodil kněz po polích s procesím vesničanů, aby všemi litaniami vymodlil bohatou úrodu. I pan děkan přijel a okolní faráři a dobře se poměli na hostině. Pak už bylo brzo léto, čas koupání. Na konci léta mladí mezi sebou vybírali stárka a stárku. Na ně se vybírala „daň“: kuřata, víno, koláče a nastal čas hodů. A kluci včetně Tomáše se mohli účastnit těchto oslav dospělých a dospívajících, že tajně šplhali na vysokou máju a možná i z ní sledovali tance, pitky, dohadování i občasná bitky mezi chasničky. A celý ten rok provázely všechny děti (před spaním, nebo když se dralo peří) historky, pověsti, mýty a vypravování, které rozněcovaly jejich duši a do srdce jim vhněly strach, hrůzu a zároveň jakousi podivuhodnou rozkoš z „tajemna“. Ani Čejkovice, slyšávaly děti, nejsou ušetřeny řádění čarodějnic, které ve spojení s čertem nepoznány (třeba v podobě kočky!) chodí vesnicí. Na čejkovické mají spadeno i můry. Sednou na člověka, sají mu krev, dokud zemře. O polednách chodívá prý polednice, pak i klekání. Noční světýlka svádějí zbloudilce (nebo opilce!) do bažin. A všude číhá smrt s kosou v ruce, zahalená do plachetky. Na hřbitově po nocích umrlci vylézají z hrobů. V nedaleké Babí hoře spí zakletí rytíři, kteří straší o půlnoci. A nemohlo tomu být jinak, než že straší i na starém zámku. Duše osmnácti mrtvých jezuitů nenalézají klidu, neboť jejich živí spolubratři byli ze zámku vyhnáni dle pověsti samotným Josefem II., který sem o jedné noci tajně přijel a jezuitu vykázal. Posmrtný nepokoj duší jezuitských otců jakoby se přenesl i na místního kaplana, pátera Františka Satoru. Člověka, který významně ovlivní život jednoho malého, zvidavého chlapce. Ale o tom až příště.

Martin Chadima

SLOVANSKÝ

Ježkovy voči, ty zase vypadáš - spráskl nade mnou ruce kamarád - já vím, že bydlíš u synagogy, ale to přece nemusíš chodit jako Rumun z minulého století, černej kabát, černej klobouk, taky ty pejzy by sis měl přistříhnout a nezdrav mě zas - Baruch haba - nebo - Jom tov - já tý tvý hatmatilce jbarecha Adonaj beztak nerozumím a pokud se ti líbilo v Izraeli, tak by ses měl odstěhovat do Haify, Tel - Avivu nebo do Jeruzaléma, vím já, kdes tam všude bloudil, ale tady na Horácku se konečně nauč žít jako Slovan. Copak nežiju jako Slovan? - bránil jsem se proti takovému nařčení - dneska jsem si dal k obědu uzené vepřové koleno, a to přece není košer a s tebou půjdu na tradiční kávu s rumem, avšak respektuj pracovní oblek pastora, přece nebudu kvůli tobě chodit do školy v řílich nebo v montérkách, i když to může být mnohem pohodlnější, to uznávám, ovšem při výuce náboženství a výkladu Desatera se to přece jenom nehodí. Ale ty jsi slovanský pastor a měl bys tedy vyznávat

i slovanské desatero, jestlipak ho znáš? Samozřejmě s tím tvým dekalogem nemá mnoho společného, ale cožpak není důležitější znát pravidla života našich předků? Takže si pamatuj, Slovanské desatero nabádá už po staletí dědy našich otců od Volhy k Dunaji až k Vltavě - kamarád zvedl prst jako Mojžíš k obloze na hoře Nebo a zarcitoval: Předky své cti! Rodnou zemi chraň! Matku přírodu miluj! Rodnou víru nezradíš! Rodičům pomáhej! Starší respektuj! Mladší připrav na cestu! Od moudrých se stále uč! V poctivé práci nebuď líný! Rod svůj prodlužuj! Vlastenectví málokdy spočívá na slovu, ale téměř vždy na skutku, odvětil jsem kazateli Slovanského desatera slovy klasika - co tedy pro český národ uděláme? - přátelé odkazu dědictví v srdci Evropy.

Jan Schwarz NO Bratislava

od ostatní části tehdejší Evropy. Husity formulovaný program obnovy křesťanstva se však původně vztahoval na jeho celek. Snaha ideově navázat na prvotní církev byla již jako taková výrazem vůle po obnově celého křesťanstva. Zřetel k celku se projevil v mírovém projektu husitského krále či krále obojího lidu – Jiřího z Poděbrad. Tímto projektem se Jiří z Poděbrad snažil včlenit utrakvistické Čechy do politického systému křesťanské Evropy. Česká reformace je svým způsobem završena osobností bratrského biskupa a pedagoga Jana Amose Komenského. Jeho koncepce Všenápravy v eschatologické perspektivě má hluboce lidský a univerzální charakter. I když nelze aktualizovat dávnou historii, která je nenávratnou minulostí,

přece jen v období české reformace (a samozřejmě i v dalších obdobích) můžeme nacházet i přes kritický odstup některé inspirující motivy

a myšlenky, a to nejen pro církev hlásící se k reformační tradici, ale i pro politickou kulturu současnosti.

Tomáš Butta

Ústřední rada ČČSH vyhlašuje vyhledávací řízení na pozici **redaktora/redaktorky Českého zápasu**, periodického tisku ČČSH

Předpoklady:

- VŠ vzdělání (teologické nebo humanitní) - praxe
- znalost práce s grafickými programy výhodou
- členství v ČČSH výhodou

Příhlášku obsahující životopis, kontaktní údaje a případně reference zašlete do 15. 5. 2019 na Úřad ÚR ČČSH na adresu: **ÚR ČČSH, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6** nebo e-mailem na adresu: **ustredni.rada@ccsh.cz**

Zprávy

Květnové pozvání do Many

Nejdůležitější událostí měsíce května je ve VDM premiéra inscenace **Ta třetí podle románu Jaroslava Havlíčka** (7. 5.). Příběh o váhání sobeckého muže mezi dvěma ženami – mezi mladou, spontánní a nezkrotnou Adélou a starší laskavou a obětavou sestřenicí – nastudoval pro Vršovické divadlo Mana režisér Radovan Lipus, skvělý divadelní režisér i např. autor televizního cyklu Šumná města a Šumné stopy. V hlavní roli uvidíte Lukáše Jurka, jeho osudovými ženami budou Denisa Pfauserová a Stanislava Jachnická, autorem hudby je David Noll. **Představení je možno vidět též 28. 5. v 18 hodin v rámci cyklu MANA Bonus. Ve 20 hodin po něm následuje beseda na téma Lásky a sobectví v současném světě s režisérkou Olgou Sommerovou, Radovanem Lipusem, Lukášem Jurkem a psychiatrem Maxem Kašparů.** Více informací na www.vrsovickedivadlo.cz TF

Májové pobožnosti v Rokycanech

Zveme vás na **májové – svatodušní pobožnosti** do evangelické modlitebny v Rokycanech.

Ve čtvrtek 16. května od 15.30 h káže Samuel Vašín, 23. května od 15.30 h káže Jaroslava Šváblová a 30. května od 15.30 h bude kázat Jitka Wendlíková. JS

Bohoslužba za krajinu

Ekologická sekce ČKA ve spolupráci s občanskými sdruženími a s MČ Praha Suchdol zvou na **ekumenickou bohoslužbu za krajinu v sobotu 18. května, tentokrát od 17 hodin** na levém břehu Vltavy, na zahradě nad Sedleckými skalami. Kázáním poslouží Martin Gruber, jáhen Církve československé husitské v Jindřichově Hradci a oblát anglikánského benediktinského kláštera Holy Cross ve Švýcarsku. Po bohoslužbě následuje beseda s Ondřejem Simonem na téma „Napít se z řeky“. JNE

Vzpomínka na babičku

Ten, kdo měl Tě rád, tou cestičkou chodí častokrát. Kytičku na hrob pokládá, chvíličku postojí a tíše vzpomíná.

Dne 14. května 2019 uplyne první smutné výročí, kdy nás navždy opustila naše milovaná maminka, babička, prababička, paní Stanislava Hladká z Mostu. Byla dlouholetou členkou Církve československé husitské a náboženské obce v Mostě. S láskou a úctou stále vzpomíná dcera Marcela, vnuci Tomáš a Martin s rodinou a pravnučata Adélka s Pavlíkem.

Z ekumeny

FILM ZÍSKAL CENU MEZINÁBOŽENSKÉ POROTY

Mezináboženská porota na festivalu „Visions du réel“ ve švýcarském Nyonu udělila cenu filmu „Když dozrávalo kaki“. Jde o příběh matky, která během sklizně plodů kaki přemítá se svým synem o plodech života. Ázerbájdžánský režisér ve filmu proplétá přímou dějovou linku se současností a zachycuje radosti každodenního života. V mezináboženské porotě zasedají zástupci Signis a Interfilmu i členové židovství a muslimů. Porota oceňuje filmy, které vrhají nové světlo na existenční, společenské či duchovní problémy i lidské hodnoty. Cenu 5.000 švýcarských franků věnuje Švýcarská katolická církev, Médias-pro, mediální oddělení reformovaných církví ve frankofonní části Švýcarska, ale také např. Švýcarská federace židovských komunit. Světová katolická organizace pro komunikaci Signis i mezinárodní mezicírkevní filmová organizace Interfilm mají dlouhodobé vztahy se SRC a se Světovou asociací pro křesťanskou komunikaci.

Zdroj: oikoumene.org

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 13.5. 2019, 20.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE
Jan Kalfus – varhany
J. S. BACH, A. DVOŘÁK, W. A. MOZART, G. GERSHWIN

úterý 14.5. 2019, 17.00
Jan Kalfus – varhany
Yvona Škvárová – mezzosoprán
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 15.5. 2019, 17.00
Josef Popelka – varhany
Miroslav Lopuchovský – flétna
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, G. Ph. TELEMANN, M. MARAIS

středa 15.5. 2019, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat – barokní housle
Yvona Škvárová – mezzosoprán
W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

čtvrtek 16.5. 2019, 17.00
ČVUT MIXED CHOIR PRAGUE
Jan Steyer, Jiří Voběrek – sborníčníci
Marie Pochopová – varhany
G. F. HÄNDEL, J. S. BACH, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

pátek 17.5. 2019, 17.00
František Šťastný – varhany
Miroslav Laštovka – trubka
J. S. BACH, J. PACHELBEL, D. BUXTEHUDE, C. FRANCK

pátek 17.5. 2019, 20.00
PRAGUE STRING ORCHESTRA
Adéla Vondráčková – housle
Vratislav Vtina – hoboje
W. A. MOZART, J. S. BACH, A. VIVALDI, A. DVOŘÁK

sobota 18.5. 2019, 17.00
Zuzana Němečková – varhany
Petr Příbyl – viola
J. S. BACH, G. Ph. TELEMANN, W. A. MOZART, C. FRANCK

sobota 18.5. 2019, 20.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA
Štěpánka Heřmánková – soprán
Miroslav Laštovka – trubka
A. VIVALDI, F. SCHUBERT, A. DVOŘÁK, G. GERSHWIN

neděle 19.5. 2019, 17.00
Marie Šestáková – varhany
Zuzana Koprivová – mezzosoprán
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, C. FRANCK

neděle 19.5. 2019, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat – barokní housle
A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

Změna programu vyhrazena.

EKOLOGICKÁ AKTIVISTKA THUNBERGOVÁ SE VE Vatikánu sešla s Papežem

Šestnáctiletá švédská aktivistka Greta Thunbergová, která v posledním půlroce inspirovala statisíce školáků na celém světě k boji za ochranu klimatu, se ve Vatikánu setkala s papežem Františkem. Na závěr jeho generální audiece na náměstí svatého Petra s ní papež krátce hovořil a ona při tom držela ceduli s nápisem „Připojte se ke klimatické stávce“.

Podle agentury AP měla Thunbergová na audienci čestné místo společně se svým otcem Svantem Thunbergem. Na závěr k ní papež přišel, podal jí ruku a krátce s ní pohovořil. „Děkuji vám za to, že hájíte ochranu klimatu a říkáte pravdu. Hodně to znamená,“ řekla mladá Švédka Františkovi. Ten dívku v její kampani podpořil. „Bůh ti žehnej. Jen pokračuj v díle. Jen do toho, jen dál,“ cituje papežovu repliku agentura Reuters. Obsah krátkého dialogu později potvrdila i aktivistka na facebooku a vatikánský mluvčí. Švédská školačka kritizuje politiky za nedostatečnou ochranu životního prostředí a za línost ve snaze zabránit znečištění ovzduší, které způsobuje změny klimatu. Také papež František hovořil o nutnosti ochrany životního prostředí často a v roce 2015 věnoval tomuto tématu svou druhou encykliku. V ní mimo jiné vyzval svět ke snižování množství skleníkových plynů v ovzduší. Za tento dokument mladá Švédka dnes papeži také poděkovala, napsala agentura AFP.

Thunbergová, kterou letos tři norští poslanci navrhli na Nobelovu cenu za mír, se stala mediálně známou loni, když začala manifestovat před švédským parlamentem s transparentem Školská stávka za klima. Posléze se k ní připojili studenti ze Švédska i dalších evropských států, kteří takto začali stávkovat každý pátek.

V prosinci 2018 Thunbergová mluvila na klimatické konferenci OSN v Katovicích, v lednu na Světovém ekonomickém fóru v Davosu a tento týden (zprávy z 22. 4., pozn. red.) vystoupila v ekologickém výboru Evropského parlamentu. Ve čtvrtek má mluvit v italském Senátu a v pátek se v Římě zúčastní tradiční demonstrace školáků za rychlejší kroky politiků proti změnám klimatu...

Podle christnet.eu

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ PŘEDSEDŮ ČESKÉ BISKUPSKÉ KONFERENCE, EKUMENICKÉ RADY CÍRKVÍ A FEDERACE ŽIDOVSKÝCH OBCÍ KE SCHVÁLENÍ ZDANĚNÍ TZV. CÍRKEVNÍCH RESTITUCÍ

Poslanecká sněmovna 23. dubna 2019 schválila zdanění peněžitých náhrad, které církve dostávají od státu za majetek nevydaný v restitucích, i přes předchozí zamítnutí této novely Senátem. Změna zákona nejen že způsobí církvim vážné finanční obtíže, ale pro některé menší církve může být dokonce likvidační. Tato novela se nám jeví jako nemravná a je ve své podstatě protiústavní.

Skupiny poslanců i senátorů jsou již připraveny obrátit se na Ústavní soud, protože považují takové zdanění náhrad za protiústavní i s ohledem na smlouvy, které stát uzavřel s církvemi v souvislosti s majetkovým vypořádáním.

Tímto krokem se relativizují jistoty právního státu a na Ústavní soud se spoléhá nikoli jako na pojistku demokracie, ale jako na prostředek řešení důsledků nezodpovědných politických rozhodnutí. Bohužel se jedná o vítězství populismu nad zdravým rozumem a principy právního státu. Hovořit v tomto kontextu o "poptávce společnosti" je cynické.

Ani tento krok politické reprezentace však nemůže zabránit připravenosti církvi a náboženských společností naplnovat své poslání ve prospěch člověka a společnosti a v úctě k Bohu.

Praha, 24. dubna 2019

Kardinál Dominik Duka, předseda České biskupské konference
Daniel Ženatý, předseda Ekumenické rady církvi
Petr Papoušek, předseda Federace židovských obcí

Autor kresby Tomáš Altman

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Dobrý pastýř

Najdete pět rozdílů mezi obrázkem?

(Řešení z minulého čísla: Když jsi byl mladší, chodil jsi, kam jsi chtěl; ale až zestárneš, jiný tě povede, kam nechceš.)

Jana Krajčířiková

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Ervín Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna. Distribuce: ADLEX, spol. s r.o. Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00
Předplatné: Mgr. J. Wendlíková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklamace: tel. 220 398 117

